

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ŞENOL SUNAT'A AİT 7/34003 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımız tarafından dünyada ve ülkemizde turunçgil sektörüne ilişkin mevcut durumun ortaya konularak iç ve dış pazar talepleri doğrultusunda uygun tür ve çeşitlerin tespit edilmesi, üretime yönelik projeksiyon oluşturulması, bitki sağlığı ve hasat sonrası işlemlere yönelik değerlendirmelerin yapılması, pazarlama stratejilerinin belirlenmesi ve politika geliştirilmesi amacıyla düzenlenen “Turunçgil Çalıştayı” sonucunda “Turunçgil Eylem Planı” hazırlanmıştır.

Doğal afetlerden zarar gören üreticilerimizin zararlarını telafi etmek, üreticileri uzun vadede gelir istikrarına kavuşturmak ve tarımsal üretimde sürdürülebilirliği sağlamak amacıyla 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesinde, Devlet destekli tarım sigortası yaptıran üreticilerimize %50 ile %70 arasında değişen oranlarda Devlet prim desteği sağlanmaktadır.

Don afeti, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesinde teminat kapsamında olup 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki tarım sigortası yaptıran üreticilerimizin zararları TARSİM Ekspertleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

2025 Yılında Meydana Gelen Zirai Don Nedeniyle Ürünleri Hasar Gören Çiftçilere Destekleme Ödemesi Yapılmasına İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı 14.09.2025 tarihli ve 33017 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak 01.02.2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu karar kapsamında 2025 yılı Şubat, Mart ve Nisan aylarında 65 ilde meydana gelen zirai don olayından etkilenen ve Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS)’ne kayıtlı olan çiftçilere (2025 üretim yılı için 13 Nisan’a kadar kayıtları bulunan) toplam 16 üründe (Antep fıstığı, armut, ayva, badem, ceviz, elma, erik, fındık, kayısı, kiraz, limon, mandalina, portakal, şeftali/nektarin, üzüm, vişne) destekleme ödemesi yapılmıştır.

Müracaat eden ve hasarları il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerince tespit edilen; tarım sigortası yaptırmamış olanlar veya tarım sigortası bulunmakla birlikte don teminatı bulunmayan çiftçiler destekten yararlanmaktadır.

Ödemeler, girdi maliyetleri, hasar alanları ve hasar oranları nispetinde hesaplanarak ödenmiştir.

Bu kapsamda, tarım sigortası bulunan üreticilere 23,1 milyar TL hasar tazminatı ödenmiştir. Tarım sigortası bulunmayan ancak ÇKS’ye kayıtlı üreticilere ise 23,77 milyar TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Ülkemizde bitkisel üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, üretim maliyetlerinin karşılanmasına katkıda bulunmak, sürdürülebilirliği ve arz güvenliğini sağlamak, kayıtlılığı arttırmak, insan sağlığının ve doğal dengenin korunması için çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesini sağlamak amacıyla destekleme ödemelerine haiz gerçek ve tüzel üreticilere destekleme ödemeleri yapılmaktadır.

Yaban mersini, ahududu, avokado gibi ürünleri üreten ÇKS’ye kayıtlı üreticilerimize 2025 üretim yılı için dekara 244 TL, 2026 üretim yılı için 310 TL destek ödenecektir.

Bunun yanı sıra bu ürünleri organik olarak üreten üreticilerimiz organik tarım desteğinden yararlanmaktadır.

Bununla birlikte; üreticilerin tarımsal üretime yönelik finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda sağlanması amacıyla, 2024-2026 yılları için yayımlanan 8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları 2024/15 sayılı uygulama esasları tebliği kapsamında Ziraat Katılım Bankası A.Ş., T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince 28 farklı konuda

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

%25-%100 aralığında hazine faiz/kâr payı destekli yatırım ve işletme kredisi/finansmanı kullandırımı yapılabilmektedir.

Kararlar gereği yaban mersini, ahududu, avokado gibi ürünleri üreten üreticilerimiz temel bitkisel üretim konularında 300.000 TL'ye kadar (300.000 TL dahil) sıfır faizli, 300.000 TL'nin üzerindeki kredilerde ise 10 milyon TL'ye kadar %50-%100 aralığında faiz/kâr payı destekli kredi/finansman kullanabilmektedir. Bu kapsamdaki işletme kredi/finansmanların bir kısmı aynı olarak tahsis edilir ve akaryakıt, ilaç, yem, gübre, tohum, fide gibi tarımsal girdilerin alımına yöneliktir. Ayrıca bu üreticilerimiz meyve yetiştiriciliği ve bağcılık, kapalı ortamda bitkisel üretim, basınçlı sulama sistemleri yatırımları gibi konulardan da hazine faiz destekli kredi kullanabilirler.

IPARD Programı çerçevesinde meyve-sebze işleme ve pazarlamaya yönelik hibe desteği verilmektedir.

“Tarım ve Balıkçılık Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması ile İlgili Fiziki Varlıklara Yönelik Yatırımlar” tedbiri kapsamında meyve-sebze işleme ve pazarlamaya yönelik olarak tesis kurulumu ve modernizasyonu ile makine ekipman hibe desteği verilmektedir. Meyve ve sebzelerin daha uzun süreli muhafazası ve gıda güvenliği standartlarının benimsenmesi için koşulların iyileştirilmesi amacıyla soğuk depolama tesisleri, dondurma, kurutma, tasnif, sınıflandırma ve ambalajlama üniteleri destek kapsamındadır. 10 bin m³ hacme kadar soğuk hava depoları tedbir kapsamında desteklenmektedir.

Meyve sebze sektörü için, desteklenen uygun yatırımların toplam değerinin minimum ve maksimum limitleri 30.000 Avro ve 1.250.000 Avro'dur. Tedbir kapsamında, toplam uygun yatırım miktarının %50-%75'i oranında hibe desteği sunulmaktadır.

İklim değişikliğinin tarım sektörü üzerindeki olumsuz etkileri ise daha sıcak ve az yağışlı iklim koşulları, ekstrem meteorolojik olaylarda artış, su kaynaklarında azalma, kuraklık şiddetinde artış, su ve toprak kalitesinde bozulma ve biyolojik çeşitliliğin azalması gibi hususlar olarak sıralanmaktadır.

Bu bağlamda; Bakanlığımız koordinatörlüğünde ülkemiz şartlarına uygun 2008-2012, 2013-2017, 2018-2022 ve 2023-2027 dönemine ait Türkiye Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanarak uygulamaya konulmuştur.